

K 42411008 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : สำนวนไทย

วราวัธ วัธสานนท์ : การศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบัน (A STUDY OF THE PRESENT THAI IDIOMATIC EXPRESSIONS) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร.พุทธชาติ โปธิบาล. 234 หน้า. ISBN 974 - 653 - 117 - 4

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบันจำนวน 100 สำนวน ในแง่ลักษณะของสำนวน โครงสร้างของสำนวน การใช้ถ้อยคำในสำนวน และความหมายของสำนวน และเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงในเชิงประวัติของสำนวนไทย 100 สำนวนในแง่โครงสร้าง การใช้ถ้อยคำ และความหมายของสำนวน โดยผู้ศึกษาเก็บข้อมูลสำนวนไทยจำนวน 100 สำนวนจากประชากรจำนวน 45 คน ที่อาศัยอยู่ในเขตบางกอกใหญ่และเขตคลองสาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ผลการศึกษาด้านรูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบัน สรุปได้ว่า ลักษณะของสำนวนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สำนวนที่ไม่เป็นรูปแปร และสำนวนที่เป็นรูปแปร สำนวนแต่ละประเภทต่างมีลักษณะเป็นสำนวนเก่าและสำนวนใหม่ โครงสร้างของสำนวน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ สำนวนที่มีโครงสร้างเป็นคำ ได้แก่ คำมูล คำประสม และคำซ้อน สำนวนที่มีโครงสร้างเป็นวลี ได้แก่ นามวลี และกริยวลี ส่วนสำนวนที่มีโครงสร้างเป็นประโยค ได้แก่ ประโยคสมนุรณ ประโยคสมนุรณบางส่วน และประโยคไม่สมนุรณ นอกจากนี้รูปภาษาที่ใช้เป็นสำนวนไทยในปัจจุบันยังมีการแปรของการใช้ถ้อยคำโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของคำนามและคำกริยา ซึ่งส่งผลให้เกิดรูปสำนวนที่แตกต่างกันบางส่วนแต่สามารถใช้แทนที่ในความหมายเดียวกันได้ ในด้านความหมายของสำนวนนั้นพบว่าสำนวนไทยที่ใช้ในปัจจุบันมีการใช้ทั้งตามความหมายเดิมและความหมายใหม่

ผลการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงของสำนวนไทยสรุปได้ว่า ด้านโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำ แบ่งสำนวนออกเป็น สำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำ สำนวนที่มีการแปรของโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำ และสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและการใช้ถ้อยคำ ส่วนในด้านความหมาย แบ่งสำนวนออกเป็น สำนวนที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย สำนวนที่มีการแปรของความหมาย และสำนวนที่มีการเปลี่ยนแปลงความหมาย

The objective of this thesis is to study 100 present Thai idiomatic expressions with respect to characteristics, syntactic structures, diction, and meaning. The thesis, furthermore, aims to study the changes in the aforementioned aspects. The research procedure includes collection of data from 45 Thai people who live in Bangkok-Yai and Klongsan districts, Bangkok.

The findings can be categorized into 2 types: one-form idioms and variant-form idioms, each consisting of an old idiom and a new one. With respect to syntactical structures, they are of 3 types: words, phrases, and sentences. A word can be a single word, a compound word, or a complex word. A phrase, on the other hand, can be nominal or verbal. Finally, the structure of a sentence can be complete, partially complete, or incomplete. The findings further demonstrate variations with respect to diction in nouns and verbs. Such variations result in the fact that some idioms, though partially different, can be used to suggest the same meaning. As for meaning, Thai idioms are used both with the old meanings and new ones.

Finally, the thesis reveals that the changes in the Thai idiomatic expressions with respect to the syntactic structures, diction, and meaning can be classified into 3 types as follows: the unchanged-form, the variant-form, and the changed-form.